COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.7.2016
COM(2016) 473 final

2016/0228 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind alocarea fondurilor dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare pentru realimentarea Instrumentului financiar pentru pace în Africa

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Instrumentul financiar pentru pace în Africa (*African Peace Facility* - APF) a fost instituit în 2003, în cadrul Acordului de la Cotonou[1], și este finanțat din Fondul european de dezvoltare (FED), care nu este inclus în bugetul general al Uniunii. APF a devenit unul dintre principalele instrumente de punere în aplicare a cooperării Africa-UE în domeniul păcii și securității. Resursele financiare ale APF pentru perioada 2014-2016[2] sunt deosebit de limitate. În ritmul actual de utilizare, acestea vor fi epuizate înainte de sfârșitul perioadei. De asemenea, resursele pentru perioada 2017-2018 ar trebui să poată răspunde necesităților și cererilor constante ale Uniunii Africane de a gestiona crizele de securitate actuale și emergente din Africa, precum și situațiile neprevăzute. Predictibilitatea și sustenabilitatea finanțării APF trebuie să fie asigurate. Nevoile financiare ale APF până la sfârșitul anului 2018 sunt estimate în prezent la 685 milioane EUR.

Comitetul politic și de securitate (COPS) și Comitetul Reprezentanților Permanenți (Coreper) din cadrul Consiliului au discutat sustenabilitatea financiară a APF, pentru a asigura finanțarea până în 2018, pe baza propunerilor Comisiei[3]. La reuniunea sa din 18 mai, Coreper a aprobat compromisul propus de Președinție[4], și anume utilizarea unei combinații de fonduri din cel de al 10-lea și cel de al 11-lea FED.

Obiectivul prezentului proiect de propunere de decizie a Consiliului este de a obține autorizația Consiliului pentru a utiliza fonduri dezangajate din cel de al 10-lea FED în vederea realimentării Instrumentului financiar pentru pace în Africa cu o sumă suplimentară de până la 491,38 milioane EUR, din care 475 milioane EUR vor contribui la finanțarea nevoilor APF până la sfârșitul anului 2018 și 16,38 milioane EUR vor acoperi cheltuielile Comisiei legate de furnizarea sprijinului. Pentru a completa aceste fonduri provenite din rezerva de performanță („*réserve non-mobilisable*”) vor fi mobilizate fonduri suplimentare pentru APF din rezervele celui de al 11-lea FED [100 milioane EUR din rezerva intra-ACP, cu condiția aprobării prealabile a solicitării Uniunii Africane de către Comitetul ambasadorilor ACP, și 110 milioane EUR din rezerva programelor indicative naționale/programelor indicative regionale (PIN/PIR)].

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică

APF este unul dintre instrumentele principale de punere în aplicare a cooperării Africa-UE în domeniul păcii și securității în cadrul strategiei comune Africa-UE adoptată la Lisabona, în 2007. La cea de a 4-a reuniune al nivel înalt Africa-UE din 2014, pacea și securitatea au fost confirmate ca fiind unul dintre cele cinci domenii prioritare pentru punerea în aplicare a strategiei comune.

Conform concluziilor Consiliului privind politica de securitate și apărare comună (PSAC) din 18 mai 2015, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și serviciile Comisiei vor evalua potențialul instrumentelor Uniunii de a asigura consolidarea capacităților ca sprijin pentru securitate și dezvoltare (CBSD), inclusiv fezabilitatea unei adaptări a APF pentru a soluționa

---

1 Acordul de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, semnat la Cotonou, la 23 iunie 2000.

2 Decizia C(2014) 4907 a Comisiei din 15 iulie 2014.

3 Documentul ACP 164/15 din 15.12.2015.

4 Documentul 8662/16 din 10.5.2016.

limitările acestuia. Între timp, este important ca APF să continue să producă rezultate și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de politică ale UE privind pacea și securitatea.

Prezenta propunere, contribuind la continuarea activităților APF până în 2018, va susține, de asemenea, realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD), în special a ODD 16 „Promovarea unei societăți pacifiste și favorabile incluziunii pentru o dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și favorabile incluziunii, la toate nivelurile”.

APF este finanțat, în mod normal, din pachetul financiar intra-ACP al FED. Activitățile finanțate de fondurile suplimentare alocate APF din rezerva de performanță („*réserve non-mobilisable*”) vor rămâne în continuare conforme cu obiectivele generale și specifice ale APF, stabilite prin strategia intra-ACP[5].

Fondurile suplimentare vor fi utilizate în conformitate cu normele și procedurile aplicabile celui de al 11-lea FED. Programarea acestor fonduri se va efectua printr-o decizie a Comisiei de modificare a Programului de acțiune APF 2014-2016[6] și printr-o decizie a Comisiei de adoptare a următorului Program de acțiune APF 2017-2018. În ambele cazuri, va fi necesară aprobarea Coreper, după cum prevede articolul 15 din Regulamentul de punere în aplicare a celui de al 11-lea FED[7].

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Nu se aplică

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Articolul 1 alineatul (4) din Acordul intern privind cel de al 11-lea FED[8].

În conformitate cu articolul 1 alineatul (4) din Acordul intern privind cel de al 11-lea FED, Consiliul adoptă deciziile în unanimitate.

- **Subsidiaritate (pentru competență neexclusivă)**

Nu se aplică
FED este instituit printr-un acord intern între reprezentanții statelor membre și prevede posibilitatea de a utiliza fonduri dezangajate, dacă acest lucru este aprobat de Consiliu[9].

---

5 Decizia C(2015) 7766 a Comisiei din 13.11.2015 privind adoptarea documentului de strategie 2014-2020 și a programului indicativ pentru cooperarea intra-ACP dintre Uniunea Europeană și Grupul statelor ACP.

6 Decizia C(2014) 4907 a Comisiei din 15 iulie 2014.

7 Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului din 2 martie 2015 (JO L 58, 3.3.2015, p. 1).

8 Acord intern între reprezentanții guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reuniți în cadrul Consiliului, privind finanțarea ajutoarelor Uniunii Europene în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020, în conformitate cu Acordul de parteneriat ACP-UE, și privind alocarea de asistență financiară pentru țările și teritoriile de peste mări cărora li se aplică partea a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 210, 6.8.2013, p. 1).

9 Articolul 1 alineatul (4) din Acordul intern privind cel de al 11-lea FED și articolul 61 din Regulamentul (UE) 2015/323 al Consiliului din 2 martie 2015 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 17).

- **Proporționalitate**

Propunerea și, în special, sumele propuse se bazează pe o analiză cuprinzătoare efectuată de SEAE/serviciile Comisiei (anexa la documentul Consiliului 8662/16 din 10.5.2016). Propunerea respectă orientările COPS privind, de exemplu, limitarea anumitor costuri (alocațiile militare) și, prin urmare, spre deosebire de trecut, nu acoperă numai din FED toate nevoile de finanțare a acțiunilor Uniunii Africane în domeniu, în special a operațiunilor de menținere a păcii (PSO). Propunerea se bazează, de asemenea, pe presupunerea că și alți contribuitori vor susține eforturile financiare. În special, pe faptul că statele membre ale Uniunii Africane se vor apropia treptat de îndeplinirea angajamentului asumat la reuniunea la nivel înalt a Uniunii Africane de la Johannesburg, Africa de Sud, din iunie 2015, de a ajunge, până în 2020, la o contribuție de 25 % la operațiunile de menținere a păcii, precum și pe faptul că și alți donatori, inclusiv ONU, își vor aduce contribuția. În plus, statele membre ale UE au posibilitatea de a adăuga contribuții voluntare. În sfârșit, propunerea este conformă cu cererea COPS de a îmbunătăți echilibrul dintre sprijinul furnizat APF pentru operațiunile de menținere a păcii și cel furnizat pentru activitățile de consolidare a capacităților.

- **Alegerea instrumentului**

FED este unica sursă de finanțare a APF la nivelul UE. Având în vedere limitările juridice, instrumentele UE existente, finanțate din bugetul general al Uniunii, nu pot fi utilizate pentru operațiuni care au implicații militare sau în domeniul apărării sau pentru a sprijini beneficiari militari în alte scopuri decât misiunile, în mod explicit, civile.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex-post/verificări ale adecvării legislației existente**

Nu se aplică

- **Consultarea părților interesate**

Nu se aplică

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică

- **Evaluarea impactului**

Nu se aplică

- **Adecvarea și simplificarea reglementărilor**

Nu se aplică

- **Drepturile fundamentale**

APF susține operațiunile de menținere a păcii (PSO) sub conducere africană, în cazul în care există o amenințare la adresa drepturilor fundamentale. Pe lângă dispozițiile privind drepturile omului cuprinse în Regulamentul de punere în aplicare a celui de al 11-lea FED, programul multianual de acțiune al APF pentru perioada 2014-2016 conține dispoziții specifice care sprijină „integrarea liniilor directoare relevante privind drepturile omului, protecția femeilor și a copiilor în conflictele armate și rolul femeilor în soluționarea conflictelor, precum și aplicarea Rezoluțiilor 1325, 1820 și 1612 ale Consiliului de Securitate al ONU”. Ca exemplu

concret, APF sprijină formarea în domeniul drepturilor omului a trupelor de menținere a păcii. Aceste dispoziții sunt transpuse în acordurile contractuale ale APF cu Comisia Uniunii Africane.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Niciuna (FED nu este inclus în bugetul UE).

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și mecanisme de monitorizare, evaluare și raportare**

Mecanismele de monitorizare, evaluare și raportare sunt cele aplicabile pentru cel de al 11-lea FED și cele prevăzute în programele de acțiune multianuale relevante. Documentul neoficial privind măsurile de consolidare a Comisiei Uniunii Africane, semnat de Comisia Europeană și de Comisia Uniunii Africane la 15 aprilie 2016, include, de asemenea, unele măsuri suplimentare relevante, care trebuie respectate de Comisia Uniunii Africane la punerea în aplicare a FED prin gestiune indirectă.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 alineatul (1) din propunere prevede că o sumă maximă de 491 387 500 EUR reprezentând fonduri dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea FED va fi alocată pentru realimentarea APF cu scopul de a acoperi nevoile financiare nesatisfăcute ale Programului de acțiune al APF pentru perioada 2014-2016 și nevoile financiare estimate ale Programului de acțiune pentru perioada 2017-2018.

Articolul 1 alineatul (2) prevede că o sumă maximă de 16 387 500 EUR din suma prevăzută la alineatul (1) va fi alocată Comisiei pentru cheltuielile legate de furnizarea sprijinului. Aceasta se calculează utilizând același raport (3,45 %) ca cel prevăzut pentru gestionarea fondurilor celui de al 11-lea FED la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Acordul intern privind cel de al 11-lea FED.

Articolul 1 alineatul (3) prevede că se vor aplica normele celui de al 11-lea FED (Regulamentul de punere în aplicare și Regulamentul financiar[10]).

Articolul 2 prevede data intrării în vigoare a deciziei.

[10] Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului din 2 martie 2015 privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 1) și Regulamentul (UE) 2015/323 al Consiliului din 2 martie 2015 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 17).

2016/0228 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind alocarea fondurilor dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare pentru realimentarea Instrumentului financiar pentru pace în Africa

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Acordul intern dintre reprezentanții guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reuniți în cadrul Consiliului, privind finanțarea ajutoarelor Uniunii Europene în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020, în conformitate cu Acordul de parteneriat ACP-UE, și privind alocarea de asistență financiară pentru țările și teritoriile de peste mări cărora li se aplică partea a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene[11], în special articolul 1 alineatul (4),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Prin adoptarea Deciziei C(2014) 4907 din 15 iulie 2014 privind Programul de acțiune pentru perioada 2014-2016 al Instrumentului financiar pentru pace în Africa în favoarea Comisiei Uniunii Africane[12], Comisia a alocat Programului de acțiune pentru perioada 2014-2016 al Instrumentului financiar pentru pace în Africa (APF) o sumă totală de 901 339 064,53 EUR. Din această sumă, 900 000 000 EUR provin din Fondul european de dezvoltare (FED) și 1 339 064,53 EUR provin dintr-o contribuție voluntară suplimentară a Regatului Danemarcei.

(2) Uniunea Europeană asigură deja o contribuție financiară substanțială pentru susținerea răspunsului Uniunii Africane la crizele de securitate actuale și emergente din Africa. Au fost puse în aplicare mai multe măsuri pentru a menține contribuția financiară APF la un nivel sustenabil. Cu toate acestea, situația actuală și viitoare va necesita o contribuție financiară mai mare din partea Uniunii, inclusiv prin intermediul APF, pentru a răspunde cerințelor Uniunii Africane.

(3) Necesitățile suplimentare ale Instrumentului financiar pentru pace în Africa pentru perioada 2016-2018 sunt estimate la 685 000 000 EUR.

(4) Este oportun să se utilizeze fonduri dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea FED pentru a face față necesităților de finanțare nesatisfăcute ale APF pentru 2016 și eventualelor circumstanțe neprevăzute, precum și pentru a asigura predictibilitatea finanțării APF până la sfârșitul anului 2018.

---

[11] JO L 210, 6.8.2013, p. 1.

[12] Decizia C(2014) 4907 a Comisiei, astfel cum a fost modificată prin Deciziile C(2015) 1254, C(2015) 4995 și C(2015) 8627 ale Comisiei.

(5) Fondurile suplimentare ale APF ar trebui să finanțeze activitățile APF, inclusiv sprijinul pentru operațiunile de menținere a păcii (PSO) sub conducere africană, sprijinul pentru operaționalizarea Arhitecturii africane pentru pace și securitate (APSA) și sprijinul pentru acțiunile cu impact rapid (Mecanismul de reacție rapidă), și să acopere cheltuielile Comisiei legate de furnizarea sprijinului.

(6) Fondurile respective ar trebui utilizate în conformitate cu programele multianuale de acțiune ale APF relevante[13] și cu normele și procedurile aplicabile celui de al 11-lea FED, prevăzute în Regulamentele (UE) 2015/322[14] și 2015/323[15] ale Consiliului.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În vederea realimentării Instrumentului financiar pentru pace în Africa (APF) pentru perioada 2016-2018 se alocă o sumă de maximum 491 387 500 EUR din fondurile dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare (FED).

Din această sumă, se alocă o sumă de maximum 16 387 500 EUR pentru finanțarea cheltuielilor Comisiei legate de furnizarea sprijinului.

Fondurile se utilizează în conformitate cu normele și procedurile aplicabile celui de al 11-lea FED.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele

[13] Decizia C(2014) 4907 a Comisiei din 15 iulie 2014.

[14] Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului din 2 martie 2015 privind punerea în aplicare a celui de-al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 1).

[15] Regulamentul (UE) 2015/323 al Consiliului din 2 martie 2015 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 17).